

g'ayrioddiy narsalarni idrok etishga tayyorlikni rivojlantirish, ulardan foydalanish va amalga oshirish istagi bilan yaratilgan ijodiy muhitni yaratishdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Alieva E.G. Ijodiy qobiliyat va uning rivojlanish shartlari // Ta'lim faoliyatini psixologik tahlil qilish M.: IPRAN. 1991.
2. Basar, Fuat; Tiryaki, Yavuz: Turk ebru san'ati Gözen nashrlari, 2000.
3. Azarova L.N. Boshlang'ich maktab o'quvchilarining ijodiy individualligini qanday rivojlantirish kerak // Boshlang'ich maktab, 1998 yil, 4-son.

UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARI FAOLIYATINI TASHKIL ETISHDA STRATEGIK MAQSADNI BELGILASH VA AMALGA OSHIRISH MEXANIZMLARI

Mo'minova Muxayyo Usmanovna
Namangan davlat universiteti tadqiqotchi

***Annotatsiya:** O'rganilgan ilmiy tadqiqotlar natijalarining tahlili strategik rejalarni amalga oshirishga yo'naltirilgan maqsadni belgilash va unga erishish yo'nalishidagi vazifalarni amalga oshirish sub'ektning aniq ob'ektga yo'naltirilgan tashqi faoliyati ekanligini ko'rsatadi. Strategik maqsadni shakllantirish jarayoni boshqaruv strategiyalarini belgilash, ya'ni strategik maqsadni loyihalash va unga erishish, uning amaliy faoliyat natijasida yuzaga keladigan ideal obrazini yaratish (strategik maqsadni ro'yobga chiqarish)ni nazarda tutadi va aniq vositalarni qo'llash bilan tavsiflanadi. Ushbu tadqiqotda bunday vositalar sifatida texnologik modellar nazarda tutiladi.*

Boshqaruv faoliyatida strategik maqsadga erishish yo'nalishidagi vazifalarni amalga oshirish rejalashtirish, tashkil etish, nazorat qilish, tahlil qilish va ob'ektiv baholashdan iborat bo'lsa, qayta aloqa esa mavjud jarayon samaradorligi (muvaffaqiyatli yoki muvaffaqiyatsizligi)ni belgilovchi omillardan biri hisoblanadi.

***Kalit so'zlar:** tadqiqot, strategiya, reja, maqsad, jarayon, boshqaruv, rahbar, pedagogik, sub'ekt, ta'lim, masala, faoliyat.*

***Аннотация:** Результаты научного исследования показывает, что постановка цели, направленная на реализацию стратегических планов и выполнение задач в направлении ее достижения, является внешней деятельностью субъекта, направленной на конкретный объект. Процесс формирования стратегической цели предполагает определение стратегий управления, то есть проектирование стратегической цели и ее достижение, создание ее идеального образа в результате практической деятельности*

(realizatsii strategicheskoyi tseli), i xarakterizuyetsya ispol'zovaniem konkretnykh instrumentov. V kachestve takix instrumentov v danном issledovanii rassmatrivyayutsya tekhnologicheskiye modeli.

V upravlencheskoyi deyatelnosti realizatsiya zadach, napravlennykh na dostizheniye strategicheskoyi tseli, sostoyt iz planirovaniya, organizatsii, kontrolya, analiza i ob'ektivnoy otsenki, a obratnaya svyaz yavlyetsya odnim iz faktorov, opredelyayushchix effektivnost' (uspekh ili neuspekh) sushchestvuyushchego protsess.

***Ключевые слова:** issledovanie, strategiya, plan, tsel', protsess, upravlenie, rukovoditel', pedagogika, sub'yekt, obrazovanie, problema, deyatelnost'.*

***Abstract:** The results of scientific research show that setting a goal aimed at implementing strategic plans and fulfilling tasks in the direction of achieving it is an external activity of the subject, aimed at a specific object. The process of forming a strategic goal involves the definition of management strategies, that is, the design of a strategic goal and its achievement, the creation of its ideal image as a result of practical activities (implementation of a strategic goal), and is characterized by the use of specific tools. Technological models are considered as such tools in this study.*

In management activities, the implementation of tasks aimed at achieving a strategic goal consists of planning, organization, control, analysis and objective assessment, and feedback is one of the factors that determine the effectiveness (success or failure) of the existing process.

***Key words:** research, strategy, plan, goal, process, management, leader, pedagogy, subject, education, problem, activity.*

Strategik rejalarni amalga oshirishga yo'naltirilgan maqsadni belgilashga nazariy yondashuv falsafiy yo'nalishda amalga oshirilgan ishlarning o'ziga xos jihati sanaladi. Psixologik nuqtai nazardan esa strategik maqsadni taxmin qilish maxsus jarayon sifatida e'tirof etilgan. Strategik maqsadni belgilash uchun maxsus ko'rsatmalarning berilmaganligi, strategik maqsadga nisbatan qarashning bir yoqlamaliligi, ichki sababiy zaruriyati strategik maqsad tushunchasiga psixologik yondashuvning o'ziga xosligini ifodalaydi.

Strategik rejalarni shakllantirish va strategik maqsadni belgilash jarayonlarining ma'lum darajada o'ziga xosligi ta'lim muassasasi rahbarining strategik maqsadni belgilash faoliyatida ayrim noaniqliklarni yuzaga keltiradi. Ular mos ravishda strategik maqsadni amalga oshirish, ya'ni strategik maqsadni ro'yobga chiqarishga qaratilgan faoliyatga tashqaridan ta'sir o'tkazadi. Strategik maqsadni amalga oshirish jarayonlarining aniq ishlab chiqilmaganligi strategik maqsadni shakllantirish jarayonlarini tadqiq qilishning o'ziga xosligini belgilaydi.

Umumiy o'rta ta'lim maktablari (kelgusida - UOTM) faoliyatida rahbar va pedagoglarning yaqin o'n yilda amalga oshiriluvchi faoliyatlari yuzasidan strategik maqsadlarni aniqlashlari muhim hisoblanadi. Belgilangan vazifalarni echish strategik maqsad tarkibiy unsurlarining amaliy jihatlarini aniqlashga imkon beradi. Strategik maqsadga erishish strategik maqsadni shakllantirishdan boshlab uning amalga oshirilishi bilan yakunlanuvchi faoliyat jarayonining yaxlitligini ifodalaydi.

Tadqiqotlarda keltirilishicha, strategik maqsad ixtiyoriy boshqaruv tizimining tashkil etuvchi komponenti hisoblanadi, UOTMni boshqarishda strategik maqsadning ahamiyati aniq faoliyatning strategik maqsadi sifatida belgilanadi. Bunda avval strategik maqsad umumiy hisoblanadi, uni loyihalashtirish jarayonida taktika va vaziyatlar ham inobatga olingan holda topshiriqlar bo'yicha taqsimlanadi. YA'ni, boshqaruvda strategik maqsadni shakllantirish bir necha darajada amalga oshiriladi: umumiy strategik maqsadni belgilash; umumiy (strategik) strategik maqsadni aniqlashtirish; vaziyatga ko'ra strategik maqsadlarni ishlab chiqish [1, 38-b].

Tadqiqot ishimizda boshqaruv faoliyati strategik maqsadi, ya'ni strategik maqsad sifatida ta'lim tizimini rivojlantirish, ta'lim-tarbiya jarayonida ko'zlangan natijalarga erishish – raqobatbardosh bitiruvchilar tayyorlash inobatga olindi.

Strategik reja ta'lim muassasasida ta'lim tizimini rivojlantirish, ta'lim-tarbiya jarayonida ko'zlangan strategik maqsadlarga erishish – raqobatbardosh bitiruvchilar tayyorlash yo'nalishida uzoq (besh, o'n yil va undan ko'proq muddatlarni o'z ichiga oladi) muddatlarga mo'ljallangan vazifalarni o'z ichiga olgan dastur (istiqbol reja) bo'lib, u ta'lim muassasasining hamda rahbar xodimlarning yillik va joriy rejaları uchun asos sifatida xizmat qiladi [1, 272-b].

Strategik rejalashtirish ta'lim muassasasining strategik maqsadlaridan kelib chiqib amalga oshirish zarur bo'lgan vazifalarni belgilash, mazkur vazifalarni amalga oshirish uchun boshqaruv funksiyalari, metodlari hamda strategik maqsadlarini aniqlash va amalga oshirish yuzasidan strategik rejalar ishlab chiqish jarayoni bo'lib, bunda strategik maqsad va vazifalarning ilmiy asoslanganligi, belgilangan muddatlarning aniqligi va ob'ektivligi, ijrochilarning bilimi va kasb mahorati, tashqi muhit ta'siri, fan-texnika va texnologiyalarning rivojlanishi, muassasa imkoniyatlari, shuningdek, boshqaruv strategiyasi, ya'ni strategiyani amalga oshirishni boshqarish yo'nalishlari o'rganilib tahlil qilinadi [1, 271-b].

Strategik boshqaruv esa ta'lim muassasasining strategik maqsadi yo'nalishida muassasa imkoniyatlarini pedagogik xodimlarning umumiy manfaatlari bilan muvofiqlashtirishni nazarda tutuvchi uzoq muddatga tuzilgan dastur, reja va loyihalar asosida boshqarishdir. Strategik boshqaruv odatda,

mazkur tizimni boshqaruv madaniyatining yuqori darajasini belgilovchi keng innovatsion dasturlarni amalga oshirish imkoniyatini yaratadi.

Kon'yunkturaviy boshqaruv – ma'lum bir davrda muassasaning iqtisodiy holatini tavsiflovchi belgilar majmuasi bilan bog'liq bo'ladi. Amaliy faoliyatda u yoki bu boshqaruv yo'nalishining ustunligi tashkiliy tizimning yangilik darajasi ko'rsatkichlari bilan belgilanadi. Konyunkturaviy boshqaruv ma'lum bir davrning iqtisodiy holatini tavsiflovchi belgilar majmuasi bilan bog'liq bo'lsa, strategik boshqaruv esa odatda, mazkur tizimni boshqaruv madaniyatining yuqori darajasini belgilovchi keng innovatsion dasturlarni amalga oshirish imkoniyatini yaratadi [2, 76-b].

Demak, UO'TMda boshqaruv faoliyati strategik maqsadlarini shakllantirish va ko'zlangan strategik maqsadlarga erishish yo'nalishlarini belgilashda faoliyatning strategik rejasini tuzish va mazkur reja asosida muassasaning istiqbol strategik maqsadi va imkoniyatlarini xodimlar manfaati bilan uyg'unlashtirishni hamda ta'lim muassasasining faoliyatini zamonaviy o'zgarishlarga moslashtirib borish, ta'lim innovatsiyalarini joriy etishni nazarda tutuvchi uzoq muddatli boshqaruv usullarini boshqaruv jarayoniga tatbiq etish zarur. Bu o'z navbatida istiqbolni tadqiq qilish va strategik maqsadlarga erishishda rivojlanishga ta'sir etuvchi omillarni oldindan tahlil qilish zaruriyatini belgilaydi.

Maxsus strategiya – ta'lim muassasasida ta'lim jarayoni samaradorligining pasayib ketishini, o'quvchilarning o'zlashtirish darajasining DTS talablari darajasidan tushib ketmasligini, shuningdek, tajribali, bilimli, o'z kasbining fidoyilari bo'lgan pedagoglarning ta'lim muassasasidan ketib qolishlarining oldini olish strategik maqsadida uzoq muddatga tuziladi [2, 78-b].

Funksional strategiya – ta'lim muassasasining ta'lim-tarbiya jarayoni ishtirokchilari, bo'limlari, jamoaviy boshqaruv organlari va ma'muriyat hamda jamoatchilik tashkilotlari oldidagi vazifalarni amalga oshirish usullarini o'z ichiga olgan ishchi strategiya hisoblanadi [2, 78-b].

Mujassamlashtirilgan strategiya – ta'lim jarayonini ilmiy asosda tashkil etishning barcha yo'nalishlarini qamrab olgan hamda ta'lim muassasasining yaxlit faoliyatini o'zida jamlagan mo'ljaldir [2, 78-b].

Diversifikatsiyalashgan strategiya – ta'lim jarayonini ilmiy asosda tashkil etish, iqtidorli o'quvchilarni aniqlash va ularni o'qitishda tabaqalashtirilgan yondashuvlarni joriy etish asosida o'quvchilarning o'zlashtirish ko'rsatkichlarini ko'tarish, maktab bitiruvchilari o'rtasida raqobatbardosh, xorijiy tillarni biladigan, bilimli, keng dunyoqarashga ega bo'lgan bitiruvchilar sonini ko'paytirishga qaratilgan vazifalarni amalga oshirish yo'llarini ifodalaydi [2, 78-b].

Mazkur stragiyalarning mazmun-mohiyatiga e'tibor qaratadigan bo'lsak, unda UO'TM faoliyatini rivojlantirish hamda takomillashtirishda ta'lim

muassasasining rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni inobatga olgan holda rivojlantirish va takomillashtirish yo'nalishida bajarilishi zarur bo'lgan vazifalar, samaradorlikka erishish usullari strategik maqsadga erishish yo'nalishlari sifatida ifodalanadi.

Demak, UO'TMda strategik maqsadni shakllantirish va unga erishishda ta'lim muassasasining strategik rejasi va uning turlari, strategik boshqaruv funksiyalari va metodlarni ta'lim muassasasining rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar sifatida inobatga olinishi muhim ahamiyatga ega.

Boshqaruvning umumiy nazariyalaridan kelib chiqib va amaliyot tahlillariga asoslangan hozirgi zamon tadqiqotchilari pedagogik tizimning boshqaruv funksiyalari sifatida quyidagi funksiyalarni ajratib ko'rsatish mumkin deb hisoblaydi: rejalashtirish, motivlashtirish, nazorat [3]; qaror qabul qilish, qabul qilingan qarorlarning ijrosini ta'minlash, oldindan, joriy va yakuniy nazorat [4]; tahlil, strategik maqsadga yo'naltirish va rejalashtirish, tashkil etish va muvofiqlashtirish [5]; strategik maqsadni aniqlash, pedagogik tahlil, oldindan ko'rish (anglash), rejalashtirish, bajarilishini tashkil etish, nazorat va baholash

Boshqaruv faoliyatini oldindan ko'rish (anglash) va rejalashtirish funksiyasi uchun strategik maqsadli-motivlashtirish boshlang'ich asos bo'lib xizmat qiladi, oldindan ko'rish-rejalashtirish funksiyasi tashkiliy shakllar, usullar, ta'sir etuvchi vositalarni aniqlaydi, nazoratning me'yori va natijalarini baholashga xizmat qiladi, shuningdek, pedagogik tizimni va uning ishtirokchilarining harakati va faoliyatini muvofiqlashtirish hamda tartibga solish imkonini beradi [158, 100-b]. .

Mazkur ma'lumotlarga asoslanib aytish mumkinki, keltirilgan oldindan ko'rish-rejalashtirish funksiyasi, eng avvalo, tashqi muhitning ta'sirini va mavjud imkoniyatlarni hisobga olgan holda, belgilangan strategik maqsadga erishish yo'llarini aniqlashni nazarda tutadi.

Qator tadqiqotchilarning fikricha, boshqaruvning oldindan ko'rish-rejalashtirish funksiyasi quyidagi uch asosiy vazifani bajarish bilan bog'liq bo'ladi:

- pedagogik tizimning erishgan darajasini (holatini) aniqlash va rivojlanishga harakat qilish davrini aniq belgilash;
- pedagogik tizimning kelajagini aniqlash, uni sotsium va ta'lim muassasasining imkoniyatlari va ehtiyojlariga mos ravishda tashkil etish va harakatlantirish;
- pedagogik tizimning faoliyatini rivojlantirish strategiyasi va taktikalarini aniqlash [6].

Oldindan ko'rish-rejalashtirish funksiyasini amalga oshirish ko'zlangan natijalarga erishish uchun tashkiliy shakllar, usullar, ta'sir etuvchi vositalarni, pedagogik tizimni va uning ishtirokchilarining xatti-harakati va faoliyatini muvofiqlashtirish va tartibga solish uchun xizmat qiluvchi motivlarni aniqlash,

shuningdek, nazoratning me'yor va natijalarini baholash mezonlarini oldindan belgilashga imkoniyatlar yaratadi.

Demak, boshqaruvda strategik maqsadlarini shakllantirish, strategik maqsadlarni aniqlashtirish, strategik rejalashtirish, strategik qarorlar qabul qilish, erishilishi mumkin bo'lgan natijalarni oldindan aniqlash, belgilangan strategik maqsadga va ko'zlangan natijalarga sub'ektlarning munosabatini, ularning moyilligi, imkoniyatlari, bilimi, tajribasi, ehtiyoji va qiziqishlarini aniqlash, belgilangan strategik maqsadga erishish uchun zaruriy va etarli shart-sharoitlarni yaratish, barcha uchun qulay bo'lgan o'zaro ta'sir jarayonini, vujudga keltirish, boshqaruv faoliyati samaradorligini ta'minlash yo'nalishida vazifalar belgilanishida oldindan ko'rish-rejalashtirish funksiyasi muhim ahamiyat kasb etadi.

Boshqaruv faoliyatida strategik maqsadini belgilash nazariyasining asoslarini ishlab chiqish va uni tahlil qilish quyidagi o'zaro bog'liq masalalarni echishni nazarda tutadi:

- mavjud sharoitda ta'lim muassasasini boshqarishda strategik maqsadning aniq belgilanishi (holati) hamda sub'ektlar faoliyatini tahlil qilish;
- strategik maqsadni tanlash, uning guruhlari va turlari, strategik maqsadni qo'yish va amalga oshirishga ta'sir etuvchi omillarini aniqlash.

Bunday tahlil boshqaruv qarorining turlari va ularni ishlab chiqish va qabul qilish jarayonlari, shuningdek, ushbu jarayon unsurlari: strategik maqsad variantlari, strategik maqsadga erishishning muqobil vositalari, model yoki u bilan bog'liq harakatlarni o'rganishni nazarda tutadi.

Keltirilgan ma'lumotlarga asoslanib aytish mumkinki, sub'ektlar manfaatlari uyg'unlashuvi ularni muayyan tarzda va umumiy strategik maqsad yo'nalishida harakat qilishga undaydigan vosita bo'lib, uni vujudga kelishi va o'zgarib borishi, ahamiyati va faollik darajasi sub'ektlarning xatti-harakatlarida, ya'ni hamkorlikdagi faoliyatida namoyon bo'ladi.

Sub'ektlar tomonidan amalga oshiriladigan hamkorlikdagi faoliyat o'z ehtiyojlarini qondirishga yo'naltirilgan bo'lib, uning yo'nalishi va faollik darajasi ehtiyojlarning kelib chiqishi, qondirilish zaruriyatiga va umumiy manfaatlarining ifodalanishiga bog'liq bo'ladi. Shuningdek, sub'ektlarning hamkorlikdagi faoliyatida ularning faolligini vujudga kelishida manfaatlar uyg'unlashuvi eng avvalo, ularda umumiy strategik maqsadni vujudga kelishiga o'z ta'sirini o'tkazadi va umumiy strategik maqsad ham o'z navbatida hamkorlikdagi faoldiyat jarayonida sub'ektlarning faolligini ta'minlovchi vosita sifatida xizmat qiladi.

Demak, UO'TMda strategik maqsadni shakllantirish va unga erishishda sub'ektlarning o'z oldiga qo'ygan strategik maqsadi va orzu-istaklarini, ma'lum bir yo'nalishlardagi tasavvuri va tushunchalarini o'rganish, tahlil qilish zarur hisoblanadi, chunki strategik maqsadlarning umumiyliги mavjud vaziyatlarni

hamda hamkorlikdagi faoliyatni o'zgartirishga, hamkorlikdagi boshqaruvni shakllantirish va rivolantirishga xizmat qilishi mumkin.

Sub'ektlar hisoblanayotgan UO'TM rahbarlari, pedagoglar va o'quvchilarda ayni bir vaqtning o'zida bir necha orzu-istak va strategik maqsadlar shakllanishi mumkin, chunki bir vaqtning o'zida ularda yo'nalishi va mazmun-mohiyatiga ko'ra turli xil ehtiyojlar vujudga kelishi mumkin. Ehtiyojlar turlicha bo'lsa-da va ularni qondirish yo'nalishida shakllangan orzu-istak va bir necha strategik maqsad hamda ularga erishish mumkin bo'lgan bir necha yo'l bo'lgan taqdirda ham umumiy strategik maqsadni hamda umumiy strategik maqsadga erishishga xizmat qiluvchi vositalarni aniqlash zarur hisoblanadi.

Shunday ekan, UO'TM faoliyatini tashkil etish va boshqarish yo'nalishida samaradorlikka erishish yo'nalishida belgilangan strategik maqsad va ko'zlangan natijalarga erishish yo'llari va vositalarini tanlab olish jarayonida umumiy manfaatlar inobatga olinishi zarur bo'lib, belgilangan umumiy strategik maqsad va unga erishishga xizmat qiluvchi vositani boshqaruv faoliyatining strategik maqsadi deb atash mumkin.

Demak, UO'TMda boshqaruv va hamkorlikdagi strategik maqsadni belgilashda har bir sub'ektni o'z oldiga ma'lum bir strategik maqsadni qo'ygan va unga erishish yo'llarini tanlagan shaxs sifatida ma'lum darajada o'z dunyoqarashiga, tasavvuri va tushunchalariga, shuningdek, shaxsiy yoki ijtimoiy manfaatlarni ifodalovchi ehtiyojlarga ega ekanligini va bunda uning irodaviy harakatlarining asosiy vositalari sifatida uning strategik maqsadi, manfaatlari va ehtiyoji xizmat qilishini hamda eng asosiysi mazkur vositalar uni hamkorlikda faoliyat ko'rsatishga undovchi motiv sifatida xizmat qilishini inobatga olish zarur.

Keltirilgan zaruriyatlarning mazmun-mohiyati UO'TMda boshqaruv va hamkorlikdagi boshqaruv jarayonlarini tashkil etishga strategik yondashuvni tatbiq etish o'ziga xos ahamiyatga ega ekanligini ifodalaydi va o'z navbatida strategik yondashuvning mazmun-mohiyati, ahamiyati va o'ziga xos xususiyatlarini o'rganishni taqozo etadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Djuraev R.X., Turg'unov S.T. Ta'lim menejmenti: O'quv qo'llanma. – Toshkent: Voris, 2006, 272-b
2. Turg'unov S.T. Umumiy o'rta ta'lim muassasalari direktorlari boshqaruv faoliyatining nazariy asoslari: Ped.f.d. ...diss. – Toshkent, 2007. – 76-b].
3. Основы разработки педагогических технологий и инноваций / Под. ред. В.А. Пятина. – Астрахань, 1998. – 380 с.

4. Сергеева В.В. Управление образовательными системами. – М.: Новая школа, 2000. – С. 27.145
5. Симонов В.П. Педагогический менеджмент. 3-е издание. – М.: Педобщество России, 1999. – 430 с 146
6. Лазарев В. С. Системное развитие школы. – М., 2002. – С. 51

UMUMTA'LIM MAKTABLARINING TO'GARAK MASHG'ULOTLARIDA O'QUVCHILARNI ESTETIK MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHDA NOZMUNCHOQDAN BUYUM TAYYORLASH TEXNOLOGIYASI

Xudoyqulov Shavkatbek Soyibjonovich

Namangan davlat pedagogika instituti katta o'qituvchisi, PhD

Masalbekova Shaxruzabonu Sanjarbek qizi

Namangan davlat pedagogika instituti talabasi

***Annotatsiya.** Ushbu maqolada bugungi kunda maktablarda texnologiya faniga oid to'garak mashg'ulotlarida nozmunchoq (biser) to'grisida o'quvchilarga umumiy ma'lumot, nozmunchoqni to'qish uchun kerakli xom-ashyo va moslamalari, nozmunchoqdan turli xildagi gul va boshqa geometrik shakllar to'qish usullari va ular orqali o'quvchilarning estetik madaniyatini rivojlantirish haqidagi mulohazalar keltirilgan.*

***Kalit so'zlar:** Nozmunchoq, xom-ashyo, igna, to'garak mashg'ulotlari, leska, bezak san'ati, brosh, bezak tosh, steklyarus haqida.*

KIRISH

Davlatimiz rahbari Shavkat Mirziyoyev yoshlar ma'naviyatini yuksaltirish, ularning bo'sh vaqtlarini mazmunli tashkil etish bo'yicha muhim vazifalarni belgilab berdi. 2019-yil 19 mart kuni yurtimizning ma'naviy va iqtisodiy rivoji uchun zarur bo'lgan besh tashabbus bilan bog'liq qaror qabul qildi. Birinchi tashabbus esa o'sib kelayotgan yoshlarimizni san'atning boshqa turlariga qiziqishlarini oshirishga, iste'dodini yuzaga chiqarishga xizmat qiladi. Chunki san'atning har bir turi insonning ruhiyati va tafakkuriga kuchli ta'sir ko'rsatishi hech kimga sir emas. Qadimdan Sharq mamlakatlarida, xususan, Markaziy Osiyoda go'zallikka intilish, ya'ni yashash joylariga xonalarga, oddiy buyumlar va kiyimlarga ham sayqal berib bezatish an'anaviy odat bo'lgan va bu jarayon bugungi kunda ham dolzarb bo'lib qolmoqda. Sharqda rang-barang va yaltiroq naqshinkor bezaklar doimiy ishlatiladi. Ayollar kiyimlari va buyumlariga bezaklar yaratishda oddiy va qimmatbaho toshlar hamda munchoqlardan foydalaniladi. Umumta'lim maktablarida texnologiya fanidan tashkil etilgan sinfdan tashqari to'garak